

ARNOLDAS RIEKUMAS, Šokio mokytojų asociacijos prezidentas,
Vilniaus kolegijos Menų fakulteto šokio pedagogikos studijų programos kuratorius, lektorius

Pranešimas Klaipėdos universiteto tarptautinėje mokslinėje-teorinėje konferencijoje
„Nūdienos šokio meno tendencijos ir sprendimo būdai“
Klaipėda, 2013-04-26.

Pranešimo tekstą perskaitė D.Mockuvienė

„Šokio mokytojų asociacija šiandienos ugdymo kontekste“

Šio pranešimo tikslas yra trumpai apžvelgti Šokio mokytojų asociacijos atsiradimo istoriją, pristatyti ir supažindinti bei apžvelgti asociacijos veiklos problematiką šiandienos ugdymo kontekste.

Lietuvos choreografijos mokytojų asociacija buvo įsteigta steigiamajame susirinkime, kuris įvyko 2001 metų rugsėjo 29 d. Vilniuje, Vilniaus mokytojų namų didžiojoje salėje. Susirinkime dalyvavo 124 choreografijos mokytojai, aukštųjų mokyklų dėstytojai iš visos Lietuvos. 2010 metais asociacija pagal įsigaliojusius Lietuvos įstatymus buvo perregistruota į ŠOKIO MOKYTOJŲ ASOCIACIJĄ.

Asociacijos tikslas – vienyti šokio mokytojus, atstovauti jų interesams įvairiose institucijose; vystyti ir populiarinti šokį; skatinti bei rūpintis šokiu ir jo, kaip dalyko statusu ugdymo ir mokymo įstaigose. Veiklos sritys – koordinacinė, metodinė, patariamoji, projektinė, organizacinė veiklos ir kitos.

Asociacijos partneriai yra Vilniaus kolegijos Menų fakultetas ir Žemaitijos kolegijos Telšių fakultetas. Šokio mokytojų asociacija bendradarbiauja su valstybinėmis institucijomis, kitomis visuomeninėmis organizacijomis, su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis. Su jomis bendradarbiaujama vykdant mokslo tiriamąją, pedagoginę ir šviečiamąją veiklą.

Tuoju Nepriklausomybės atkūrimo, šokis, kaip dalykas, nebuvo lygiavertis ugdymo dalykas mokykloje. Susibūrusi asociacijos narių iniciatyvinė grupė, vadovaujama Klaipėdos mokytojos ekspertės Violetos Kašinos, pirmosios asociacijos prezidentės, ėmėsi aktyvių žygių į tuo metu veikusį Pedagogikos institutą ir į Švietimo ministeriją. Aktyviai buvo nešama žinia, kad choreografija, kaip dalykas, turintis senas prieškarines tradicijas mokyklose, yra lygiavertis su kitais ugdymo dalykais mokykloje. Iniciatyvinė grupė, konsultuojama Pedagogikos instituto mokslininkų, parengė ir 2002 m. išleido Bendrąją šokio programą. Tai buvo pirma originali Lietuvoje pradinės, pagrindinės ir vidurinės mokyklos ugdymo programa, rašoma nei daugiau, nei mažiau – beveik dvejus metus. Šia programa remiantis buvo ir yra rašomos kitos, iki dabar naudojamos šokio dalyko programos mokyklai. Tik išleidus šią programą, Lietuvos mokykloje vėl atsirado šokis.

Šiandien susidarė paradoksali situacija. Šiuo metu šokio pamokos mokykloje vyksta nenuosekliai. Dalykas gali būti dėstomas mokyklos nuožiūra pradinio ugdymo programoje, bet toliau nemokoma pagrindinio ugdymo programoje (yra iš dalies sudarytos sąlygos ugdytis šokiu tik neformalioju būdu), o vidurinio ugdymo programoje šokio vėl gali būti

mokoma, jei mokinys jį pasirenka. Yra daugiau ar mažiau veikiančios Bendrosios programos, parengta ir išplatinta metodinė medžiaga. 2013 metais bus laikomas Menų brandos egzaminas. Jį, jau žinoma, pasirinko daugiau nei trys tūkstančiai abiturientų.

Šokio mokytojų asociacija raštu kreipėsi į LR Švietimo ir mokslo ministeriją "Dėl šokio pamokų statuso". Buvo pasiūlyta 1-8 klasėse įvesti šokio pamoką kaip atskirą dalyką. Pamokos galėtų būti įvedamos persikirstant kūno kultūros pamokas arba skiriamos iš Ugdymo plano eilutės, kuri vadinasi - pamokos mokinio poreikiams tenkinti. Taip pat buvo pasiūlyta 9-10 kl. įvesti pasirenkamąją menų pamoką, kad mokiniai rinktųsi du menų dalykus iš keturių: dailę, muziką, šokį ir teatrą pagal mokyklos galimybes. Per dvejus metus mokinys apsispręstų, kokį iš menų dalyką rinktųsi toliau 11 klasėje. 2013-02-04 gavo LR švietimo ir mokslo ministerijos atsakymą į kreipimąsi. Rašte padėkota už iniciatyvą ir asociacijos indėlį siekiant ugdymo turinio pažangos ir platesnių galimybių moksleiviams renkantį jiems patrauklią meninio ugdymo formą, išvardintos galimybės ateityje spręsti šią problemą.

Šokio mokytojų asociacija rūpinasi savo narių kvalifikacijos kėlimu. Kasmet organizuojamas vienas didžiausių tradicinių kvalifikacinių metodinių renginių Lietuvoje – choreografijos metodinis praktinis seminaras. Jame dalyvauja respublikos miestų, rajonų bendrojo lavinimo mokyklų bei neformaliojo ugdymo šokio mokytojai ir pradinių klasių mokytojai, dėstantys šokį. Šiemet organizuotas jau šešioliktas seminaras. Tai buvo pirmasis tarptautinis seminaras, kuriame dalyvavo užsienio aukštųjų mokyklų lektoriai, taip pat iš šios konferencijos svečias – Tartu universiteto Viljandi kultūros akademijos lektorius Paul Bobkov. Kasmet apie 70 Lietuvos mokytojų kelia savo dalykinę kvalifikaciją. Seminaruose yra suteikiama metodinė ir praktinė pagalba šokio mokytojams, mažą darbo patirtį turintiems jauniems specialistams. Seminaro dalyviai supažindinami su šokio dalyko dėstymo naujovėmis, pagilinamos teorijos žinios ir praktikos įgūdžiai, pasidalinama gerąja darbo patirtimi.

Dar vienas tradicinis kvalifikacinis renginys, kurį asociacija organizuoja su LR Švietimo ir mokslo ministerija, yra Lietuvos šokio mokytojų metodinės dienos. Jose jau dalyvavo per tris šimtus šokio mokytojų, kolektyvų vadovų, švietimo darbuotojų, mokyklų administracijų atstovų. 2011 ir 2012 metų metodinių dienų metu buvo pristatomos šokio dalyko naujovės, aptariami aktualūs dalyko sklaidos klausimai, įvykdavo pokalbiai-diskusijos su atsakingais Švietimo ir mokslo ministerijos specialistais. 2013 metais gruodžio mėnesį vėl planuojama tradicinė Lietuvos šokio mokytojų metodinė diena.

Šokio mokytojų asociacija su projektais „Šokis mokykloje“ ir „Šokis mokykloje 2“ laimėjo Ugdymo plėtotės centro paskelbtą dalykų mokytojų ir mokyklų vadovų asociacijų rėmimo projektų konkursą, skirtą diegti atnaujintas vidurinio ugdymo bendrąsias programas, paskatinti švietimo bendruomenių asociacijas ieškoti efektyvių būdų skleisti ugdymo turinio individualizavimo, mokinių pasiekimų vertinimo, informacinių technologijų ir kitų mokomųjų dalykų integravimo gerąją patirtį, rengti / kurti metodinę medžiagą bei mokymo priemones, padedančias mokytojui dirbti kūrybiškiau. Vykdam šiuos projektus 2011 ir 2012 metais išleistos DVD kompaktinės plokštelės su atskirų lietuvių sceninio šokio elementais, figūromis, junginiais. Tai - vaizdo plokštelė - katalogas pagal J.Lingio, J.Gudavičiaus, J.Čiapaitės, A.Gražulienės knygą "LIETUVIŲ SCENINIO ŠOKIO PAGRINDAI", išleistą Klaipėdoje 1994 metais. Šie asociacijos įvykdyti projektai buvo geriausiai įvertinti tarp visų kitų

projektų, nes tai yra puiki metodinė priemonė, padedanti šokio mokytojo darbe. Asociacijos nariams DVD buvo platinami nemokamai, mokykloms ir kitoms įstaigoms plokštelės yra parduodamos. Projekto partneris – Vilniaus kolegijos Menų fakultetas. Šokio pedagogikos studijų programos dėstytojai sudarė programą, filmavosi - antro ir dabartinio trečio kurso studentai.

Šokio mokytojų asociacija aktyviai dirba prie ugdymą reglamentuojančių dokumentų, teikia pastabas ir pasiūlymus. Asociacija subūrė mokytojų praktikų grupę parengti ilgalaikius planus ir metodines rekomendacijas vidurinio ugdymo bendrajai šokio programai (2011). Darbo grupėje dirbo mokytojai ekspertai ir mokytojai metodininkai - Marija Kvietkuvienė, Gitana Puzinienė, Diana Mockuvienė, Lina Navardauskienė, Rasa Prokurotienė, Daiva Raškauskienė, Arnoldas Riekumas, Saulius Rudelis, Danutė Savčuk.

2012 metais buvo sukurta ir pradėjo veikti nauja Šokio mokytojų asociacijos svetainė, palaikoma Ugdymo plėtotės centro ir Švietimo informacinių technologijų centro serverių. Svetainės adresas yra www.sokis.upc.smm.lt. Svetainėje skelbiama visa informacija šokio mokytojams, skelbiami didelę patirtį turinčių šokio mokytojų metodiniai dokumentai, taip pat visa atnaujinta informacija apie Menų egzaminą, yra galimybė prenumeruoti svetainės naujienlaiškius.

Šių metų sausio 3-ąją dieną Vilniuje rinkosi Lietuvos mokytojų-dalykininkų bei dėstytojų asociacijų vadovai. Susitikime dalyvavę aštuoniolikos mokytojų dalykininkų asociacijų vadovai ar jų atstovai nutarė įsteigti Lietuvos pedagogų asociacijų vadovų tarybą, kurios tikslas yra bendradarbiauti Lietuvos pedagogams–dalykininkams bei koordinuoti įvairių pedagogų asociacijų veiklą. Koordinatoriais yra išrinkti šokio, geografijos ir istorijos mokytojų asociacijų vadovai. Tarybos tikslas yra būti tarpininku tarp mokytojų (asociacijų bendruomenių) ir Švietimo ir mokslo ministerijos. Jis vyktų „iš apačios į viršų“ ir atvirkščiai. Balandžio 22 d. įvykusiame susitikime su ministru Dainiumi Pavalkiu buvo sutarta, kad Tarybos atstovai dalyvaus švietimo politikos formavime. Buvo pasisakyta už racionalią ir į kokybę nukreiptą ugdymo programų peržiūrą, aptarti kvalifikacijos ir kiti mokytojams svarbūs ir aktualūs klausimai. Tarybos atstovas išrinktas į Bendrąją ugdymo tarybą prie ŠMM.

Toliau vykdydama savo numatytas veiklas, Šokio mokytojų asociacija sieks ir ateityje atstovauti visiems Lietuvos šokio mokytojams.

Dėkoju už dėmesį!